

BÁCSKAI HIREK

Szerkesztőség kiadóhivatal és nyomda:
PALÁNKA, FŐ-UTCA

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő:
CSERNICSEK IMRE.

Előfizetési ár egész évre 6 K Félévre 3 K

Nyilttér sora 30 fillér.

Az államtisztviselők adóssága

Szegény ország vagyunk. Kereskedelmünk és iparunk zsenge gyermekkorát éli. Nem csoda ha a lateiner osztály tultengő és akinek csak némi kvalifikációja van, az mind közhivatalnok akar lenni

Ha egy állás megüresedik, a ministerek jobban félnek mint a kabinetválságtól, mert kezdődik a protegálás és kilincselés és egyesek ebben valóságos rekordot érnek el. Ha szükséges akár az eget is megostromolják néhány ajánló sorért és szóért.

Pedig az államtisztviselőink az összes nyugoti államok között a legszegényebben vannak honorálva.

A hivatalnoki lajtorja egyik lépcsőjét a másiktól igen nagy távolság választja el és nem egy tisztviselő itthagya az árnyékvilágot anélkül, hogy a lajtorjának csak a középső fokáig is eljuthatna. Fizetésük majdnem semmi, de ez legalább biztos. És ez a »biztos« szó a csábító, mely után kapaszkodnak az emberek. A monarchia másik államában már kétszer rendezték a

tisztviselők fizetését és most készülnek a harmadik fizetésjavításra, míg nálunk a tervbe vett első rendezés sincs véglegesen szabályozva.

Enyhítő körülmény erre nézve, hogy kedvezőtlen politikai helyzetünk minderre bénító hatással volt és fejlődésünket akadályozta. A drágaság azonban folyton emelkedett és a gyerekek ruházatát, élelmét tandiját stb. mégis csak elő kell teremteni, mert a politika és közjog egyiket se fedezi.

A köztisztviselők javadalmazása ma már elsőrendű szociális kérdés, melyet mielőbb meg kell oldani. Közgazdasági szempontból az egész országra nézve előnyös lesz, mert a hivatalnok a legjobb hazai fogyasztó pénzét itthon költi el és a neki adott fizetés az utolsó fillérig visszavándorol az adózó polgár zsebébe.

Szinte csodálatos, hogy közigazgatásunk a jelen viszonyok mellett is oly mintaszerűen példás, pontos, gyors és megbízható. Csodálatos azért, mert köztudomású hogy az ország közgondjait és bajait csak az láthatja el jól, akinek nincsenek egyéni gondja is bajai. Szerényi közlekedés

ügyi államtitkár Brassóban programmbeszéde alkalmával foglalkozott a tisztviselő kérdéssel és ez alkalommal említette, hogy az államhivatalnokok adóssága 35—40 millió koronát tuhaladja.

Rettenetes nagy összeg. Egy kisebb állam egész évi budgetje kikerül belőle. Az uzorakamatra dolgozó koronásszövetkezetek mind a szegény tisztviselő véréből táplálkozik, úgy óhajtának tehát a közhivatalnokon segíteni, hogy az adósságjaikat kifizetik, illetve konvertálják. Ez az eljárás legalább is félmunka vagy még annál is rosszabb.

Azzal az egy-két kisebb percenttel nem lesz könnyebb a teher, mert a convertált adósságot is fizetni kell. Ez nem egyéb mint mikor a vízbefult embernek egy szál szalmaszálát dobunk, azt hiszi, hogy az megmenti, pedig még jobban elmerül, mert a szalmaszál is nyomja lefelé. Hiszen a tisztviselőnek a legnagyobb veszedelme az adósság, melyet ha egyszer megismert sohase szabadul meg többé tőle. Nem arra kell tehát törekedni, hogy ezt előmozdítsuk, hanem hogy erről leszoktassuk.

Ha én volnék az Uristen . . .

Ha én volnék az Ú isten
Minden másképp menne,
Százszor ennyi bogárszemű
Barna kis lány lenne.
Nem volna hej egyéb dolga
A sok vászonnépnek,
Csókot adni, mézes csókat
Ezret a legénynek.

Ha én volnék az Uristen
Minden másképp menne,
A fejadó egy legénytől
Száz ezer csók lenne.
Adót szedni bogárszemű
Barna kis lányt tennék,
Fogadom, hogy végrehajtás
Nélkül is fizetnék.

Ha én volnék az Uristen
Minden másképp menne,
Minden Böske, minden Marcsa
Magyar huszár lenne.
Tüzesvérű pejparipa,
Kacagány, meg mente;
Rabja lenne a világnak
Minden regimentje.

Ha én volnék az Uristen
Minden másképp menne,
Hej te neked kis angyalom
De jó dolgod lenne!

Feljönnél a mennyországba
Egyebet se tennél,
Engemet az Atyaistent
Csókolnál — ölelnél!

Szentmiklóssy József.

Valahol egy . . .

Valahol egy szőke kis lány
Várja visszatértem,
Valahol egy szőke kis lány
Imádkozik értem.

Csalta álom ad reményt még
Valahol egy lánynak
S gondolatim hogyha olykor
Oda oda szállnak

Bús arcára titkos gond ül
Némán észrevétlen,
Könnye hull és sirva buzgón
Imádkozik értem.

Nagy Imre.

Ármánd ur!

Modern tragédia 5 felvonásban.

Személyek:

ARMAND úr, kereskedősegéd.
MICZI, orpheum énekesnő,
Aron, kereskedő.

I. felvonás.

Szin: Lóverseny.

ARMAND elegáns kockás ruhában járkal fel s alá a nagy tribune előtt, majd elegáns könnyedséggel vet kockára néhány husz koronást egy lóra. A ló lefőz mindenkit és jó utolsó lesz. Armánd persze szintén le van főzve. Gumirádlison jött, — gyalog megy.

II. felv.

Szin: Aron boltja.

ARMAND úr néhány vég selymet ad el; Aron mosolyog a vásáron; Armánd szintén. Ő olesón jutott az áruhoz, mely pénzt hozott; ő egy vasat se adott érte. Ugy emelte el. Pénzel a zsebében Armánd emelt fővel távozik . . .

Kérünk . . .

Elmult a zaj, elmult a képviselő-választások moraja, mely küzdelemben barát barátját vesztí el: néha egy egy nyugodt vidéki városka társadalmát zavarja meg, midőn színt kell vallani az urna előtt.

Tudjuk mi azt is, hogy sokan, talán az uralomvágytól ízve, vagy haszonlesésből adták voksukat erre vagy arra a jelöltre. Voltak sokan, kik a község esetleg a kerület érdekét szolgálták szavukkal. Megesett itt-ott az is, hogy elvből szavaztak.

Szóval (felre téve már most a párt kérdések veszedelmes bolygatását) kerületünk egy igen előkelő és intelligens embert tisztel mint képviselőjét, kinek már régi vágya volt Palánkát képviselni. Örülhetünk tehát, hogy követünk ambiciósus, ki ismeri viszonyainkat, s le is számolt azon tennyel, midőn mandátumát átvette, hogy a kerületnek, spezialiter Palánkának kisebb nagyobb kéri valói lesznek . . .

Fordulunk tehát megválasztott képviselőnkhez azon kéréssel, hogy viszonozza a mi bizalmunkat, az illetékes helyen szavának felemelésével, mely Palánka emelkedését célozza.

Elmult már az a korszak, midőn az országgyűlési képviselőt arra használták, hogy egyesek érdekeit szolgálja, s ennek lepel alatt tartására egy néhány közjóléti, nagyobb szabású, kulturális intézményt létesítettek.

Szívünkön fekszik Palánka emelkedésének kérdése, melynek megoldásához első sorban a képviselőnek van köze, kinek ígéreteinek beváltásával késnie nem szabad.

Igen sokat küzdöttünk, irtunk a téli kikötőért eredménytelenül s reményünk már veszendőben volt. A hirtelen beállott fordulat azonban Dr. Adamovich Istvánt nyújtotta nekünk ezen vagyunk

elérhetésének eszközéül. Bizunk Adamovichban, hogy képviselőségre termettségével, melynek fényes megnyilatkoását láttuk már a bemutatkozásnál, oda fog törekedni, hogy Palánka, melyhez ő úgy ragaszkodik, rövid időn belül megkapja az óhajtott téli kikötőt. Községünk anyagi és kulturális fejlődésének feltételét látom a téli kikötőben. Az az óriási töltés, csak kezdete a téli kikötőnek. A munkát folytatni kell, bár a töltés is hibásnak mondható, mely örökös homoklerakodásnak leszen okozója. Ismerjük Palánka és környékének áldozatkészességét, mely ennek kivételéhez szükséges segéd pénzüsszeget összehozni nem lesz rest. Csak egy hathatós szó kell odafönn a központban, melynek említése alkalomával a mi szemünk Dr. Adamovichre fordul és vár.

Képviselőnk kész lesz szolgálni érdekeinket s a téli kikötőn kívül, meghozza községünknek a Duna felé vezető vasúti vonalat is. E kérdéssel azonban lesz még alkalomunk foglalkozni.

Dolgozzék a község előjárósága képviselőnkkel együtt, s akkor lesz téli kikötő, vasút, világítás is, el fognak tenni az árkok, rendezettek lesznek a járdák: fejlődni, szépülni fog a mi Palánkánk.

Hálásan és megnyugtató érzülettel gondolunk és gondolnak utódaink Dr. Adamovich Istvánra; kinek képviselőalbit mindez létrejött.

Megajándékoztuk bizalmunkkal, kérjünk már most mi tőle! . . .

VINICIUS.

HIREK.

Miről híres Palánka? A budapesti szent István szobor leleplezése eszembe juttatta a mi szent István szobrunkat, s lelkemet ekkor büszkeség szállta meg.

lenni.

Herceg Ferenc:

Minden szeretett lenni, ahol független az ember. Husz éves korában világutazó akart lenni.

Apponyi Albert gr:

Azt mondja, ha jól emlékszik, ő mindig a parlamenti pályát szerette.

Tallján Béla:

Jogász volt és huszárönkéntes. Azt hitte, hogy ő az egész világ. Nem tudta, hogy az idő halad.

Stróbl Alajos:

20 éves korában katoná akart lenni és szobrász lett.

Bencúr Gyula:

Azt mondja: Mit érdekli a nagy világot az, hogy a tenger egy esőpje, hullám akart lenni?

Jókai Mór:

író akart lenni.

Dr. Wlassics Gyula:

Fejében 20 éves korában, mikor jogász volt az egyetemi tanárság motorkált.

Fejérváry Géza báró:

20 éves korában gondnökkül élt, győzelmes hadvezér igen tetszett neki. Napoleon felé törekedett, mint fiatal katoná.

Tudva azt, hogy Magyarországon most, csak nálunk és Budapesten van szobra első apostoli királyunknak. Sőt Palánkán előbb volt mint a fővárosban. — No meg legújabbán másról is nevezetes Palánka.

A Palánkai Torna Club egyik atlétaja Reszely János műegyetemi hallgató Budapesten, f. hó 20-án a csömöri-uti versenypályán rendezett mérkőzésen, a magasugrásban győzött. Ő, mint a »B. T. C.« tagja már ötödször nyert ezüst érmét. A sport terén ő lesz Palánka büszkesége.

Alapvizsga. Ifjúságunk közkedvelt alakja Prokopetz József kir. m. tud. egyetemi bölesészettan hallgató, folyó hó 20-án a magyar-német szakon az alapvizsgát mindkét tárgyból dicséretes eredménnyel tette le. E tény azért tartjuk szükségesnek felemlíteni, mivel ez a ritkaságok közé tartozik.

Palánkai élet. Palánka csak akkor él igazán, ha jönnek a diákok. Juliusban megelégnék a mi kis városkánk, mikor az ország minden részéről hazaözlök az ifju gárda. Hallomásunk szerint meglepetésre készülnek e vakáción. Tudomásunk van, hogy ifjúságunk vénebbjei Budapesten megalakították a »Palánkai Torna Club-ot. Óhajtuk, hogy minél hamarabb ölelhessük őket keblünkre.

Jelenet a szerkesztőségben. Medgyessi Adolár megjelenik, hóna alatt cipelve egy csomó papírtekereset. — Kéziratot hoztam lapja részére. Nagyon érdekesek.

Szerkesztőnk átvéve a kéziratot nézegeti. »Vagy meghalok, vagy a tied leszek . . . Együtt halunk meg« stb.

Medgyessi tessék csak a »Nincsen senkim« tárcacikkem elolvasni. Nagyon . . .

E percben éktelen láрма közepette jön be hölgy munkatársunk: »Micsoda, magának nincs senkije? Maga . . .

Medgyessy ur labujjhegyen eltűnt.

Uj lapok Palánkán. A boszorkánykonyha palánkai fiókja működik. Junius 6-tól, minden hó első szerdáján A Tulipán cím alatt szépirodalmi havilapot adunk ki, melybe megígérték irodalmi előkelőségeink hogy dolgozni fognak. — Julius hóban »Palánkai Sport-Lap« címmel egy ifjúsági lap indul meg. Bővebbet a »Sport Club« intéző irodájában Budapest IX. Erkelutca 18. II 23.

„Hópelyhek” című verseskönyvére Kardos László (Vinicius) kitünő tollu főmunkatársunk ezeket a válaszokat kapta eddig a lapoktól:

„Bácsmegeye”: Hópelyhek címen rendezte sajtó alá költeményeit Kardos László, a Palánkán megjelenő »Bácskai Hírek« szapora tollu főmunkatársa. A könyvecske 2 koronáért rendelhető meg. A Magyar Ifjúság ezt írta: Köszönjük, amint szerét ejtjük közlünk belőlük. Könyvét eltesszük irodalmi hagyaték gyanánt.

A Határőr ezt írja: Városunk közkedvelt fiatal embere Kardos László, ki Ujvidéket is halhatatlanná igyekszik tenni verseiben, beküldte hozzánk Palánkán Csernicsek Imre kiadásában »Hópelyhek« cím alatt megjelent költeményét. Az ő költői szeme idealizmust fedezett fel városunkban. Különösen szépek helyzetdala. Csipősek az epigrammái. A fiatal költő itt élt közöttünk

III. fekv.

Szín: Stefánia-út.

Armánd ur és Micsi klasszony kocsikáznak: azután külön szobában esattan a esők: pattan a pezsgős üveg. A cigány húzza. Az idő röpi, a bankó is repül.

IV. fekv.

Szín: az erdő.

Kellék: egy jó erős kötél.

A szél lengedez: a fak levelei lengedeznek. Nemsokára reá Armánd ur is a fan lengedezett. MIDAR.

Husz éves korában mi volt az életcélja, jövője iránt táplált kedvenc gondolata közéletünk kitünőségeinek?

Darányi Ignác:

Ügyvédi pályára készült, igen szeretett politizálni.

Kossuth Ferenc:

Fegyverrel akarta kivívni hazája függetlenségét, hogy öregségére szent földben nyughasson.

Dr. Berzeviczy Albert:

Igen sokat ábrándozott. Verseket írt, de ki nem adta. Sokat festett és festő akart

ismerjük őt még tanuló korából. Buzdítjuk. Csak írjon, továbbra is maradjon hű műzsájához. Gratulálunk neki.

Zachariás úr — ábrándozik! Egy felette elegáns, csinos, kis fiatal emberkéről regél meséket a fáma. Ezelőtt, nem is olyan régen, boldog titkos vőlegénynek gondolta már magát; tekintve azt, hogy a dologról csak ő és a leányzó tudott. A Sors, ez a kegyetlen, alkalmatlankodó vendég betolakodott a már szentnek hitt kis hajlékukba és elűzte onnét őt, helyét adva az Irigységnek. És most már Irigység úr büszkén verve a mellét mondja: — Rólam fog regélni a fáma nemsokára. És igaz van, mert a Sors — így akarja. Mit törődik azzal, hogy egy fiatal, felette elegáns uriembernek — szíve megreped. Azóta Zachariás ur csillagos estenkint kint ábrándozik a Dunaparton mélabúsan dudolgatva: — Minek is van szerelem itt Palánkán?...

A vasárnapi fáklyásmenetről. Igazán gyönyörű, fényes ünnepély rendeztek a helybeli függetlenségi polgárok vezéreik Michelsz Károly és Raichl Frigyes tiszteletére. Impozáns, rendes felvonulás csak emelte az ünnepély fényét. Michelszhez érve Miklós tanár gyönyörű beszédben válaszolt a helyzetet, megköszönte, hogy a jelöltséget elfogta, mondván: hogy a függetlenségi zászlót visszahozták oly tisztán, szeplőtlenül mint amikor elvitték. Utána Dr. Steinmetz ügyvéd beszélt németül. Michelsz megköszönte a kitüntetést, buzdítván független elvtársait a további harcra. — Innen a menet Raichl Frigyes függetlenségi elnökhöz ment, hol Kardos Ignác polg. isk. igazgató mondott költői szárnyalású beszédet. — Nem hagyhatjuk szó nélkül, hogy ilyen alkalommal mikor már a megtörtént dolgokon segíteni nem lehet, egyesek abban lelik örömüket, hogy a paplak ablakait beverik. Hisz azt is a községnek kell megcsináltatni.

A sárengrádi búcsú, a vízbeesett rőndér, vagy a csempészeknek nézett búcsúsok. Nyájas olvasóm, nem tudod most ügye, szomorkodj vagy neves-e a cím elolvasása után? Hát ne is neves, ne is szomorkodj, várjad a végét. Csütörtökön egész más nap süttött Sárengrád szeréms megyei községecére. Búcsú volt, ami felér egy kis király választással. Mert hát ilyenkor aratnak ők. Palánkáról is indult egy csapat bucsus — persze kereszt nélkül. A bucsusok, hogy kik voltak — a diskréció tiltja elárulni — a délutáni első hajóval mentek és — csónakkal jöttek. Mikor már körültekintették Sárengrád nagy várost, bizony öreg este lett. A kibérelt csónakon szépen elhelyezkedve már utnak indult a mi csapatunk vissza felé, mikor a láthatáron megjelent egy orosz generálshoz hasonló alak és igazolásra szólította a társaságot. A bucsusok, kik nem értettek a dologból semmit, mélyen hallgattak. A rőndér — tehát uem generális — rosszat sejtve, átlépett a társaság hajójába. Ekkor

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNY TÁRSULAT BUDAPEST

Legtökéletesebb rendszerű **gőzcséplőkészletek,** egy szinten **négy árok (uti-nyozdonyok)** cseplő, vontatási és szarvasi cselokra (a mozdony utánakassított egy ölet fogó ekével).

Külön árjegyzékek mindenféle gazdasági gépekről!

a rőndér elvesztette az egyensúlyt és beleesett a Dunába. A hucsusok felhasználva az alkalmat — gyorsan éveztek hazafelé.

Hirdessen a Bácskai Hirekben.

KIVANJON CSAK **Selle & Kary-féle**

legjobb tisztító-szer minden finomabb cipőhöz, sárga v. fekete. Különösen a állható boxalla, oscarra, chevreux és lakkecipőhöz. WIEN, XII 1.

AKISZÖHÖN

ÉVŐ BÉRMÁLÁSRA!

ajánlom dusan felszerelt rakitromat ékszerekben, arany és ezüst árukban — a legolcsóbb árak! Klein Antal órás és ékszerész Palánka

SARAJEV

— a legjobb tisztító-szer —

alkalmasabb a maga nemében, legfinomabb tisztító-szer, György Schicht ösztályá, Ausztia E. Im.

Csernicsek Imre

könyvnyomdája

Palánkán, Fő-utca.

Készít mindennemű nyom-
tatványokat a legizlésebb
kivitelben :: :: ::

Papirkereskedés

Könyvkötészet

Ujság és naptárkiadó-vállalat

Uzleti könyvek.

: A TULIPÁN :

:: IRODALMI HAVI FOLYÓIRAT ::

MEJELNIK MINDEN HÓ ELSŐ SZERDÁJÁN.

HIRDETÉSEK FELVÉTERNEK A KÖVETKEZŐ

MILIMETER ARSZÁMITÁS MELLETT A ::

HIRDETÉSI IRODÁKBAN ÉS A KIADÓBAN ::

A BORITÉK OLDALON MINDEN SOR (110 mm. szélesség) 30 FILLÉR.

SZÖVEG OLDALON ÉS REKLÁM (110 mm. szélesség) 60 FILLÉR.

Hirdetések csak egy hasábosak vétetnek fel !!

Hirdetések elfogad-
tatnak a kiadóhiv.

Cimre figyeljen !!

**Schneider
József**

— gőzmosódája és vegytisztító-intézete —

Palánkán, Fő-utca (Saját ház).

Ruhák 24 óra ::

alatt tisztítatnak !

Jutányos árak ::

Egy üzlethelység —

kerestetik azonnali kivételre. Bővebb felvilágos-
sítással szívesen szolgál a kiadóhivatal. —

Női divatterem !!

SCHWARZ Gy.

-- url és női divatruözlete --

Palánkán, Főutca —

Nagy választék,

legujabb divatok.

Férfi divatterem !!

Nyomatott Csernicsek Imre könyvnyomdájában, Palánkán.